

Universitätsbibliothek Wuppertal

Ērodotu Alikarnassēos Historiōn Logoi 9, epigraphomenoi Musai

Herodotus

Genevae, 1618

Widmungsbrief

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1452)

ILLVSTRIS. DN.

DN. PHILIPPO LVDOVICO,
COMITI HANOVIAE ET RINECKÆ,
Domino in Mintzenbergk &c. S. Cæs. Mai.
à consiliis, Heroi generosiss. &
clementiss.

ILLVSTRIS. Comes, Domine clementissime,
Scriptorem celeberrimum, & quo vetustiore post
Mosem & sacrae historiae conditores integrum nostra
aetas non vidit, sub T. ILL. GENEROS. nomine edi-
mus. HERODOTVS is est, quem HISTORIAE PAREN-
TEM, Eloquentiae parens nominare haudquaquam
fuit veritus. Editionem vero illam sub illustrissimo
nomine Tuo (vt de hac re prius aliquid verborum fa-
ciam, & ita de mei facti ratione, quum praesertim ipse
auctor ob famam suam & gloriam quam per tot saecula ipsi Musae suae conser-
varunt, sermonem longum minime desideret) quod suscepimus, ei rei causam
addidisse & votum nostrum si commemorem, nihil falsi hinc protulisse certe
sum existimandus. Postquam enim per vnum alterumve annum & quod ex-
currit, hinc in T. ILL. GENEROS. vrbe noua substiti, primum ab oculo typogra-
phorum Cl. Marnio aduocatus, si aliquo pacto ipsius desiderio de bonis aucto-
ribus Graecis denuo vel nouiter, si ita daretur occasio, edendis corrigendisve
possem satisfacere, quae quidem ampliss. & clariss. amicorum nonnulla de me
fuerat opinio, accesseratque commendatio, quamuis ingenii mei tenuitate,
quod numquam dissimulaui, sed fassus fui ingenue, me vtrique isti oneri, certe
alteri praesertim, imparem esse affirmarem, hominem insuper nulla eruditae do-
ctrinae copia instructum, & qui illas spes amicorum virorum, quos veneror, non
tam re ipsa vlla ex parte, quam amore & benevolentia, qua me non meritum li-
cet prosequerentur, sustinere possem: postquam igitur, quod dicere coepi, per a-
liquantum temporis spatium hinc substiti, cogitatum fuit aliquoties, si qua no-
ua boni auctoris editione studia nostra qualiacunque T. ILL. GENEROS. pro-
bare, immo commendare porro possem, atque adeo testari publice, nos hinc sub
tutela T. ILL. GENEROS. vixisse sane nec inuitos nec non lubenti animo. Sed
ocasio digna mihi haecenus dari visa nulla: ita fui occupatus potissimum alie-
na opera curans, excussus propriis, vt ille ait: & vlllo illicio alienam messem ad
me pertrahere, id vero, quamuis more hoc hodie fit, quo tamen & alia non bo-
no scilicet fiunt, facere nolui; nec vumquam me tam improba capiat cupiditas.

P R Æ F A T I O.

Interim T. ILL. GENEROS. hinc ob augusta negocia abire contigit, acciditque paullo post uti optimus Marnius noster post alios eximios historicorum Græcorum & HERODOTI editionem adornari iuberet, vnius preli ratione præsertim ita poscente. Ibi statim nobis incidit, forte cum hoc auctore nos id audere posse, quod hactenus sollicitos habuerat, & in diuturna absentia T. ILL. GENEROS. eam editionem vouimus, ut quamprimum ἐπὶ ἀπορίας illa rediret, contingeretque ex ista ἀπείρῃ, gratissima, & ut utroque vocabulo Herodoti nostri utamur, qualis nunquam antea rerum omnium βέλτερος, Cuius voti quum simus facti compotes, merito ante omnia & nobis gratulamur ideo, gratiasque agimus benignissimo omnium rerum moderatori, summo & ἀνταρτώ Deo, quod tam large vota nostra expleuerit, ut T. ILL. GENEROS. non tantum saluam sanamque reducem videre potuerimus, sed & insigni præterea titulo auctam cognoscere: eundemque cæli & terræ potentiss. arbitrium precamur, uti porro T. ILL. GEN. consilia & facta gubernare, dirigere, & fortunare clementer & benigne velit. Reuertor ad præsens. Et causam quidem quæ me impulit, cur T. ILL. GEN. cum HERODOTO nostro alloqui ausus fui, sic attigisse, satis, ni fallor, esse iam potest. De altero, huius nimirum auctoris dignitate & auctoritate, fortasse verba magis adhuc compendefieri queant, quum ea T. ILLUST. GENEROS. nullo modo ignota esse possint, ut quam profecto in hisce litteris, quas humaniores vocamus, non mediocriter tinctam vel ex tam deprædicata fama cognoscere & audire potuimus sapius. Sane uti T. ILLUST. GENEROS. multo maiora dignioraque offerri debere nullo modo eo inficias, ita tamen nec hunc nostrum indignum ea sperare volo. Nec enim vereor ne illi adhærescat apud T. ILLUST. GENEROSIT. macula ista, quam aspergere conati fuerunt non solum recentiores non nulli, sed etiam antiquiorum aliqui: quorum malevolentia eousque progressa fuit, uti quidam ἐπιμαχονήτας, si dīs placet, Ἡρόδοτος scribere ausi fuerint: nisi illos tamen, graves alias & eruditos auctores, quid excuset, quod manifesti sint patriæ amore (qui in multis præiudicium facit) id potissimum fecisse, quam HERODOTVS noster non ita extollat, uti ipsis allubuisset, vel facturi fuissent si suscepissent ἰσοέλιος ἀπὸ δειγνῶν ipsi. Scilicet ille solos Bæotos & Thebanos laudasset, in hoc numquam reprehensus esset. Sed eius apologiam, quum iam laboriose id præstiterint, tam Gallice quam Latine, viri doctissimi, in quibus & breuiter & grauitè atus etiam meus ὁ μακαρίτης Ioachimus Camerarius, à me retexi non est opus, nec locus etiam hic patiatur: & me hercule apud ILL. GENER. T. actum agere non decet. Lubet saltem addere hoc tamen de fabulosis quibusdam narrationibus, quæ in HERODOTO (quis negat?) leguntur, quas tamen ille sacerdos Musarum non de se nobis largitur, vel οἰκόμενον promit, sed ab aliis accepta suæ historiæ intulit: non idcirco tam temere censoria ipsum virgula, quam quidam nullo populi suffragio arripiunt, castigandum. Quid enim? consideret mihi quis ista ἐστὶν & ἑταίρα, is præsertim *Qui mores hominum multorum vidit & vrbes.* An non vbique locorum talia acroamata in promptu sunt apud ciues? an non origines suas ab antiquis plane & oblitteratis monumentis repetunt? an, vetustiore modo possint arcessere suæ vrbis memoriam, fabulas effugere curant? Certe illas narrationes tales tum pueri à parentibus audimus & mandamus memoriæ, porroque in nostros posteros quasi de manu in manum traditas deriuamus. Ea tum late peruagantur scilicet, fiuntque sermo publicus: & historiarum scriptor eiusmodi certe debet de originibus locorum & vrbiū antiquitate quæ feruntur, exponere: longeque id præstat

P R Æ F A T I O.

præstat quam ut quid comminiscatur ipse, quod ut quidam ingeniosi fecere, ita numquam laudatum fuit à prudentioribus. Quæ itaque penes scriptorem culpa residet, si talia quædam ἐπιπόσει μὲν inferat in historia, præsertim tali quæ circa Ἑλληνικὰ ἀναγεγραμμένα occupari necesse habet sapius, qualis & nostri HERODOTI profecto est: quem διηγήσεις suas, ut & alij ipso antiquiores, Ἑλλήνων, in quibus res gestæ fuerunt, ἀκροβουλήτων partium, critici veteres iam diu est quod obseruarunt? Ne quid dicam quam ingenuè ille identidem contestetur ita ferri, ita famam esse, ita se audiuisse, immo aliquoties etiam non sibi ista quidem verisimilia esse, tamen se non debuisse prætermittere, alia quæ ab aliis iam monita, & inter prolegomena Herodoto nostro præfixa habentur. Nec vero ista de originibus, quæ in omnibus scriptoribus quo ab vltima vetustate euocentur longius, fabulosiores videri solent, è meo ingenio deprompsi: sed ex Dionysij Halicarnassei commonefactione, accuratissimi talium arbitratoris, qui profecto longe modestius & cautius de prisca illis scriptoribus iudicium fert, quam hodie à quibusdam fere calore quodam & plerumque imperitiâ fieri videmus. Istum ad modum & Ælianus, ὁ μελίφθογος, postquam ex Alexandro Myndio, vetusto scriptore, protulit historiam de ciconiis, quæ aues exacta ætate ad Oceanitidas volent infulas, idque præmii pro pietate erga parentes referant, ut ex aui- bus conuertantur in homines: ἡ μὲν δὲ μῦθος ἐστίν. Fabulam id esse, ait, non puto. Quid enim, addit, hoc comminisci Alexandro profuisset? Turpe namque esse viro cordato mendacium præferre veritati, si etiam maximum proponatur eius facti lucrum; nedum istud facturum eiusmodi vir præsumendus sit in iis, unde ne vilis quidem lucelli expectare debeat emolumentum vllum. Quæ certe & de nostro HERODOTO pariter recte & vere dici possunt, eamque ob causam afferre volui: qui tamen numquam processit eo audaciæ, ut bruti alicuius in hominem μεταμόρφωσιν τετραθύτου persuadere voluerit cuiquam, etsi tale quid, uti dixi, de ciconiis Prænestinus ille sophista Myndio historico credebat. Verum, ut suprâ dixisse commemini, mea defensione scriptorum eximius non eget, absque aliis hoc satis & abunde est iam præstitum: & omnis antiquitas cum honore & laude vsurpauit HERODOTI nomen, sæpe eum τὴν συληφεία honesto nomine vocantes. σοφώτατον, γλυκῶν, θαυμασιώτατον ἔχει μελίφθογος Herodotum aiunt, eius diuinam in dicendo suauitatem in primis admirari. utque eum semper præstantissimum putarunt, qui ad Homeri sui exemplum quam proximus accedere posset; ita HERODOTVM nostrum & quidem solum ὁμηκεώτατον extitisse præclari rhetores scriptis suis contestatum reliquere. Nec itaque dicam quidquam etiam de illo, quem adiunctum antea à typographorum σφαιρῶν scriptis HERODOTI, nec ego temere auellere volui, archiatro regio, inquam, ΣΤΕΣΙΑ: quod is omnia nostro contraria narrare in historia animum induxerit. nam cuius vitii HERODOTVM affinem facere vult ἐκείνους ἔλκεσι αὐτὸς μάλα γε βέλ- δεῖ οἷα ἔσσι. idq; auctores certatim annotarunt. Antiquitati sane viri, non à nemine etiam laudati, hoc dedi, & quæcunque raptim Fragmenta colligere potui, vel ab aliis collecta fuere, quoniam eius scripta ad nos non peruenerunt, ea Excerptis à Photio adieci, & in publicum sic aucta & locupletata edidi denuo: quum præsertim earundem gentium historiam, Assyriaca nimirum & Persica, quam noster HERODOTVS scribere suscepit. Verum ut tandem finem imponam orationi: si igitur HERODOTI nostri historiam principem locum inter alias antiquorum tenere affirmauero, & iure quidem meritoque, nec vllam facile illi posse vel debere anteponi: id non absque auctoritate grauissimorum viro-

P R Æ F A T I O.

rum certe fecero. Nec itaque, illustriss. heros, Dn. clementiss. eius editionem existimauimus indignam, quæ sub T. ILL. GENEROS. nomine adpareret, quum in ea profecto haud parua res commemorentur, sed potentiss. regum & principum consilia ac facta, multaque monita inspergantur à viro principe legi digna: ne quid dicam quam pie loquatur, quamuis Ethnicus ille vir, de diuina prouidentia: & quod neminem Græcorum scribendi genere accessisse propius ad Hebraicam breuitatem simplicitatemque velint, ex eoque sacræ chronologiæ cum profanis historiis conciliationem non incertam petant, ac collationem instituant nec inutilem nec iniucundam. Quæ ego sanè ex grauiss. & doctiss. viorum iudicio profero: quum meum, vt iuuenis adhuc & imperitior, nec in vsu rerum versatus, nec eruditione aliqua suffultus, interponere non debeam. Qui itaque satis abunde voti summam me consequutum putabo, si nostrum qualecunque studium (quantum quidem in tam breui temporis spatio, quo absolutus fuit hic auctor, mea ex parte præstari potuit, variis aliis distracto modis) in Herodotea editione noua, vt ornatior quam antea prodiret, positum, à T. ILL. GENEROS. non improbatum fuisse cognouero. Cuius quidem rei me spes bona fouet, qui sciam T. ILL. GENEROS. fauorem erga bonas litteras & artes earumque cultores eximium, virtutem hodie raram, ita laudatissimam in principe viro: quam, vt & alias, quas in T. ILL. GENEROS. admiramur, ore quod magna sonaturum est prædicari decet: ego pro tenuitate mei ingenioli & oris infacundia calamum hic sisto, & eas potius colo cum silentio & animo venerabundo. Nec aliud iam addo quam vt T. ILL. GENEROS. cum auctore isto cultum & deuotionem humiliter & submisse iterum iterumque deferam, quæ vt ab homine tenui & ignoto illa ne spernat, obnixè & maximopere rogo. Ita, quod restat, Deum æternum oro, vt ille propitius T. ILL. GENEROS. saluam & incolumem diu diuque superstitem esse sinat cum bono Ecclesiæ suæ & Reip. emolumento: Illustrissimæque domus vestræ gloriam antiquam non solum conseruare, sed altius eam extollere velit. T. ILL. GENEROS. quam optime valeat. Hanouix in T. ILL. GENEROS. vrbe noua, è typographio Wecheliano. Anno MDCVII. idibus Mart.

T. ILLVSTRISS. GENEROSIT.

humillimus cliens

GOTHOFRIDVS IVNGERMANVS.